

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ &
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Αθήνα 14/9/2021

Αριθ.πρωτ Δ1γ/Γ.Π./οικ55923

ΠΡΟΣ :

Πίνακα Αποδεκτών:

Ταχ. Δ/υση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 10433 Αθήνα
Πληροφορίες : Τμήμα Γ' - Κ. Μωραΐτου
Τηλέφωνο : 2132161343
E-mail: : tyk@moh.gov.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Υγειονομικοί έλεγχοι στα σχολεία όλων των βαθμίδων και των ειδικών κατηγοριών, ημερήσια και νυχτερινά, δημόσια και ιδιωτικά και στους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς για το σχολικό έτος 2021 - 2022».

- Σχετ. :**
- 1) Ο νόμος 3730, 23-12-2008 (Α' 262), «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
 - 2) Η Υγ. Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οικ. 81025, 27-8-2013 (Β' 2135), με ΑΔΑ:ΒΛ94Θ-83Λ Υγειονομική Διάταξη «Κανόνες υγιεινής σχολικών κυλικείων, καντινών (σταθερών), χώρων εστίασης εντός των σχολείων και καθορισμός των προϊόντων που διατίθενται από αυτά εντός δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».
 - 3) Η Υγ. Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οικ.96605, 17-10-2013 (Β'2800) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. Πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οικ. 81025/27-8-2013 (ΦΕΚ 2135/τ.Β'/29-8-2013 με ΑΔΑ:ΒΛ94Θ-83Λ «Κανόνες υγιεινής σχολικών κυλικείων, καντινών (σταθερών), χώρων εστίασης εντός των σχολείων και καθορισμός των προϊόντων που διατίθενται από αυτά εντός δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»

- 4) Η Υγ. Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οίκ. 47829, 23-06-2017 (Β' 2161) με ΑΔΑ: ΩΡΦ1465ΦΥΟ-Π7Ε «Υγειονομικοί Όροι και Προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις».
- 5) Η ΚΥΑ με αριθμ. πρωτ. οίκ. 16228, 18-5-2017, (Β'1723). «Απλούστευση και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρων και Κινηματογράφων».
- 6) Η Απόφαση με αριθμ. Υ1α/ΓΠ/οικ.76785, 25-10-2017,(Β' 3758) «Ιατρικός έλεγχος προσωπικού, διατροφή και κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων στους δημόσιους και ιδιωτικούς βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς».
- 7) Η Απόφαση με αριθμ. Δ1α/ΓΠ/οικ.43289, 12-6-2018, (Β'2179) «Τροποποίηση των άρθρων 3 & 4 της Υ1α/ΓΠ/οικ.76785/2017 (ΦΕΚ 3758/ τ.Β'/25-10-2017) «Ιατρικός έλεγχος προσωπικού, διατροφή και κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων στους δημόσιους και ιδιωτικούς βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς».
- 8) Η Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Υ1/ΓΠ/οικ.15903,17-2-2014 με ΑΔΑ:ΒΙΕ4Θ-ΔΙΜ «Κανόνες υγιεινής για την πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων στους χώρους των βρεφικών, βρεφονηπιακών, παιδικών σταθμών, δημόσιων και ιδιωτικών».
- 9) Η Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Δ1β/ΓΠ/οικ.52849/27-8-2020 με ΑΔΑ:9ΒΔ6465ΦΥΟ-ΜΟ1 «Διατροφή παιδιών στους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς».
- 10) Η Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Δ1γ/ΓΠ/οικ. 57739/18-9-2020 με ΑΔΑ:Ψ6ΙΝ465ΦΥΟ-Κ8Λ «Μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας στο πλαίσιο αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2, στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς».
- 11) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1γ/ΓΠ/οικ. 199541/20-3-2020 με ΑΔΑ:6ΚΨ6465ΦΥΟ-1ΝΔ «Μέτρα καθαρισμού και απολύμανσης σε χώρους και επιφάνειες κατά την εξέλιξη της πανδημίας του SARS-CoV-2».
- 12) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1α/ΓΠ. οικ. 15447/5-3-2020 με ΑΔΑ:68ΦΦ465ΦΥΟ- 51Λ «Οδηγίες σχετικά με τα μέτρα πρόληψης κατά της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στις Σχολικές Μονάδες και φορείς που προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες».
- 13) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1/ΓΠ.οικ. 28953/7-5-2020 με ΑΔΑ:ΨΗΙΚ465ΦΥΟ-3ΒΑ 7-5-2020 «Μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας μέσω καθαρισμού και εφαρμογής απολυμαντικών μέσων σε επιφάνειες) στο πλαίσιο αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2 μετά την επιστροφή στις Σχολικές Μονάδες και στους φορείς που προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες».
- 14) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1/ΓΠ./οικ. 986/8-1-2021 με ΑΔΑ:6ΦΗΑ465ΦΥΟ-Ν79 «Συστάσεις για την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων με έμφαση στον εξαερισμό των εσωτερικών χώρων τους κατά τη χειμερινή περίοδο με απώτερο σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του ιού SARS-CoV-2».
- 15) Η Κ.Υ.Α με αρ. πρωτ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 55400, 12-9-2021 (Β'4206) «Έκτακτα μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας.....από 13/9/2021 & ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 20/9/2021 και ώρα 6:00» και η Κ.Υ.Α με αρ. πρωτ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 55570, 12-9-2021, (Β'4207) «Εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου.... εργασίας».
- 16) Οι επικαιροποιημένες οδηγίες του Ε.Ο.Δ.Υ για λοίμωξη από το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2 (COVID- 19) στην εκπαίδευση (2021).

Η πανδημία της νόσου του κορωνοϊού (COVID-19) παραμένει σε εξέλιξη. Βάσει των επιδημιολογικών δεδομένων έως σήμερα και ενόψει της έναρξης του νέου σχολικού έτους 2021-2022 λόγω των εκτάκτων μέτρων που ισχύουν εξ' αιτίας της πανδημίας από τον κορωνοϊό SARS-COV-2, κρίνεται αναγκαία η εντατικοποίηση των υγειονομικών ελέγχων στις εκπαιδευτικές μονάδες που βρίσκονται στην περιοχή αρμοδιότητάς σας, σύμφωνα με τα ανωτέρω σχετικά, με στόχο την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

A. ΥΓΙΕΙΝΗ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Οι κανόνες υγιεινής πρέπει να τηρούνται σε όλους τους χώρους (αίθουσες διδασκαλίας, αύλειος χώρος, κοινόχρηστοι χώροι, αποχωρητήρια κ.λ.π) των σχολείων, των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών σύμφωνα με την σχετ. (4) Υ.Δ.. Ειδικότερα πρέπει να διαπιστώνεται αν πληρούνται οι όροι σχετικά με τον τακτικό αερισμό των αιθουσών, τον επαρκή καθαρισμό όλων των χώρων, των θρανίων, των γραφείων σε καθημερινή βάση κ.λπ.

Κατά την διενέργεια των υγειονομικών ελέγχων πρέπει να δίνεται προσοχή στην τήρηση της εφαρμογής των υγειονομικών διατάξεων αναφορικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις διασφάλισης της υγιεινής της ύδρευσης και της αποχέτευσης με ιδιαίτερη έμφαση στην καθαριότητα και απολύμανση ανωτ. σχετ. (13) των εγκαταστάσεων των αποχωρητηρίων καθώς επίσης στον εφοδιασμό τους με χαρτί, σαπούνι, αντισηπτικό διάλυμα και κάδους απορριμμάτων, της διαχείρισης των απορριμμάτων, την γενικότερη τήρηση της καθαριότητας, της επάρκειας του αερισμού και του κλιματισμού ούτως ώστε ο σχολικός πληθυσμός να δραστηριοποιείται σε υγιεινό περιβάλλον και να αποφεύγεται η δημιουργία ανθυγιεινών εστιών.

Επισημαίνεται σε περίπτωση χρήσης επιβατηγών οχημάτων μεταφοράς μαθητών πρέπει να τηρούνται τα προβλεπόμενα στην ανωτ. σχετ. (10) εγκύκλιο, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτά που χρησιμοποιούνται και εκτός σχολικών μονάδων.

B. ΥΓΙΕΙΝΗ ΧΩΡΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στα **κυλικεία των σχολείων, στις καντίνες (σταθερές) και στους χώρους εστίασης** των σχολείων, προκειμένου να διαπιστώνεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων των σχετικών Υγειονομικών Διατάξεων (και παράλληλα να εξετάζεται αν τα προσφερόμενα είδη είναι αυτά που καθορίζονται στις ανωτ. (2 & 3) σχετικές Υγειονομικές Διατάξεις.

Αναφορικά με τα **προγράμματα διανομής τροφίμων** στα σχολεία (π.χ. ετοιμών γευμάτων,

φρούτων, κ.α.) τα οποία πραγματοποιούνται από φορείς υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή άλλων αρμόδιων Υπουργείων, αυτά πρέπει να τηρούν τους όρους της ανωτέρω σχετικής νομοθεσίας. Ο υπεύθυνος φορέας που υλοποιεί το εκάστοτε πρόγραμμα, οφείλει να ενημερώσει την Υπηρεσία μας σχετικά με τα σχολεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα καθώς και τους προμηθευτές - παρασκευαστές των γευμάτων με πλήρη στοιχεία αυτών (επωνυμία, ταχυδρομική διεύθυνση), ώστε στη συνέχεια να ενημερωθούν οι αρμόδιες οικείες Υγειονομικές Υπηρεσίες, προκειμένου να προβούν σε τακτικούς ή/και έκτακτους υγειονομικούς ελέγχους.

Για τους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς αναφορικά με τον ιατρικό έλεγχο του προσωπικού τους και την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, επισημαίνουμε την εφαρμογή των ανωτέρω (6 & 7) σχετικών Αποφάσεων & σχετ (9) εγκύκλιο. Κρίνεται σκόπιμο, να διεξάγονται Υγειονομικοί έλεγχοι και στις επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών, που λειτουργούν γύρω και σε μικρή απόσταση από τα σχολικά συγκροτήματα.

Ειδικότερα μέτρα πρόληψης & προφύλαξης COVID-19 σε σχέση με την λειτουργία των σχολικών συγκροτημάτων .

- Λήψη μέτρων περιορισμού συγχρωτισμού, τήρησης αποστάσεων (π.χ. διαφορετικά διαλείμματα, διαγράμμιση σε χώρους σίτισης - κυλικεία, χώρος διανομής τροφίμων σε προγράμματα σχολικών γευμάτων)
- Τήρηση των μέτρων ατομικής υγιεινής με έμφαση στην συχνή και ορθή εφαρμογή υγιεινής των χεριών.
- Τοποθέτηση αντλίας αλκοολούχου διαλύματος στα σημεία πλύσης των χεριών
- Σωστή χρήση κατάλληλης προστατευτικής μάσκας από εκπαιδευτικούς & μαθητές με μέριμνα για την σχετική εκπαίδευση καθώς και του βοηθητικού προσωπικού και των εργαζομένων σε χώρους σίτισης.
- Τακτικός αερισμός αιθουσών (και εφόσον γίνεται χρήση κλιματιστικών μηχανημάτων να εφαρμόζεται η Δ1δ/ΓΠ. οικ. 26635/23-4-2020 εγκύκλιος «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων»).
- Καθαριότητα και απολύμανση επιφανειών και χώρων
- Ανάρτηση εικονογραφημένων οδηγιών σε κατάλληλα σημεία, ενημέρωση του σχολικού πληθυσμού για τον τρόπο μετάδοσης του ιού.
- Τήρηση πρωτοκόλλου ΕΟΔΥ σε περίπτωση κρούσματος.

Οδηγίες για την ασφαλή λειτουργία κυλικείων & χώρων εστίασης:

Για την προστασία των μαθητών και των εργαζομένων στη σχολική μονάδα πρέπει να τηρούνται τα σχετικά των ανωτ. σχετ. (2, 3 & 8). Ειδικότερα :

- Απασχόληση του προσωπικού των κυλικείων-καντίνες (αναφορικά με τη μη μετάδοση της λοίμωξης Covid-19) σύμφωνα με τις γενικότερες οδηγίες του ΕΟΔΥ όπως κάθε φορά ισχύουν για τα ΚΥΕ.
- Υποχρεωτική χρήση προστατευτικής μάσκας από το προσωπικό κατά την διάρκεια της εργασίας στο κυλικείο (προετοιμασία ή διανομή προϊόντων).
- Τακτικός και σχολαστικός καθαρισμός των χεριών του προσωπικού (οδηγίες του ΕΟΔΥ) με σαπούνι και ζεστό νερό.
- Χρήση γαντιών μιας χρήσεως, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ.
- Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με πιστοποιητικό υγείας σύμφωνα με την Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π/οικ. 35797, 11-4-2012 (Β'1199), όπως κάθε φορά ισχύει και να τηρούν τα μέτρα προσωπικής υγιεινής.
- Εφαρμογή μεθόδων καθαρισμού - απολύμανσης (σχετ. 11) και απεντόμωσης - μυοκτονίας της επιχείρησης.
- Εκπαίδευση του προσωπικού αναφορικά με την τήρηση κανόνων υγιεινής
- Τακτικός & καλός αερισμός του χώρου.
- Διάθεση των προσυσκευασμένων τροφίμων σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων. Ειδικά επισημαίνεται για τα προϊόντα που διατίθενται μετά από επεξεργασία από το κυλικείο, ότι πρέπει να τοποθετούνται σε χάρτινο περιτύλιγμα.
- Μέριμνα για την αποφυγή συνωστισμού κατά την διάρκεια του διαλείμματος σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες του ΕΟΔΥ.
- Τοποθέτηση φιάλης αλκοολούχου διαλύματος με αντλίας έγχυσης σε ευκρινή θέση για την υγιεινή των χεριών, προς χρήση των μαθητών και του προσωπικού.
- Ανάρτηση αφισών σε εμφανή θέση για την σωστή χρήση του αντισηπτικού αλλά και των μέτρων ατομικής και αναπνευστικής υγιεινής.

Προς διευκόλυνση του έργου των Υγειονομικών Επιθεωρητών Επισυνάπτεται Προτυποποιημένο έντυπο ελέγχου (Το ανωτέρω έντυπο δεν είναι περιοριστικό και δύναται να συμπληρώνεται και να επικαιροποιείται).

Οι Υπηρεσίες ελέγχου παρακαλούνται να μεριμνούν για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργούν στην Υπηρεσία μας. Επίσης εφιστούμε την προσοχή στην αυστηρή τήρηση της αντικαπνιστικής νομοθεσίας.

Παράλληλα παρακαλούμε στα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων, όπως συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία ελέγχου της τήρησης της αντικαπνιστικής νομοθεσίας. (επισυνάπτεται σχετικό υπόδειγμα- πίνακας αποτελεσμάτων ελέγχων).

Τα Υπουργεία στα οποία κοινοποιείται η παρούσα, παρακαλούνται όπως ενημερώσουν τους εποπτευόμενους συναρμόδιους φορείς τους, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που εποπτεύουν, με στόχο την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Προτυποποιημένο έντυπο

ελέγχου εκπαιδευτικών μονάδων σελ. 4

Πίνακας αποτελεσμάτων ελέγχου σχολικών

Συγκροτημάτων σελ.1

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

1. Όλες τις Περιφέρειες της χώρας

Γρ. κ.κ. Περιφερειαρχών

2. Περιφερειακές Ενότητες

Υπόψη κ.κ. Αντιπεριφερειαρχών

3. Δ/νσεις Δημ. Υγείας & Κοιν. Μέριμνας

- Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου

Δ/νσεις Υγειονομικού Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής

Έδρες τους

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ :

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Υπουργείο Παιδείας και

Θρησκευμάτων

α) Γρ. Υπουργού

β) Γρ. Υφυπουργών

γ) Γρ. Γεν. Γραμματέων

δ) Δ/νση Σπουδών Α/θμιας Εκπ/σης

ε) Δ/νση Σπουδών Β/θμιας Εκπ/σης

στ) Δ/νση Δ/κού Α/θμιας Εκπ/σης

Δ/νση Δ/κού Β/θμιας Εκπ/σης

Υγείας Παπανδρέου 37

Τ.Κ. 15180 Μαρούσι

1. Γρ. Υπουργού Υγείας

2. Γρ. Υφυπουργού Υπουργείου Υγείας

3. Γρ. Γεν. Γραμματέων

4. Γρ. Γεν. Δ.ντριας Δημόσιας Υγείας
& Ποιότητας Ζωής

5. Γρ. Τύπου

6. Γρ. Δ.ντριας Δημόσιας Υγείας

& Υγ. Περιβάλλοντος

2. Υπουργείο Εσωτερικών

Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΟΤΑ

Σταδίου 27

Τ.Κ. 10183 Αθήνα